udruženje Roditelji

POLITIKA ZAŠTITE DJECE

NVO RODITELJI

Sadržaj

1. O Udruženju
2. Uvod
3. Definicije i oblici zlostavljanja
4. Kodeks ponašanja
5. Postupci zapošljavanja
6. Edukacija i obuka
7. Postupci reagovanja
8. Praćenje i evaluacija
9. Ugovori o saradnji

O Udruženju

NVO Roditelji (Udruženje Roditelji) osnovano je 27. jula 2011. godine, godinu nakon pokretanja portala Roditelji.me — medijske platforme čiji je cilj informisanje roditelja u Crnoj Gori o važnim temama koje se tiču njih i njihove djece. Udruženje je zvanično počelo sa radom u februaru 2012. godine. Osnovano je kada je grupa roditelja aktivnih na forumu Roditelji.me odlučila da se formalno organizuje i registruje, kako bi svoju energiju i želju za promjenama u oblasti prava roditelja i djece usmjerila u konkretne inicijative, predloge, zahtjeve i aktivnosti.

Vrijednosti i principi za koje se Udruženje zalaže su:

- Poštovanje osnovnih ljudskih i dječjih prava, dostojanstva i vrijednosti svih pojedinaca;
- Poštovanje, otvorenost i tolerancija prema individualnim razlikama među ljudima;
- Promovisanje opštih vrijednosti volonterizma kao oblika građanskog angažmana koji osnažuje pojedince, razvija osjećaj solidarnosti i podstiče učešće;
- Obezbjeđivanje dostupnih i besplatnih informacija i znanja svim krajnjim korisnicima.

Rad Udruženja i promovisanje njegove vizije zasnivaju se na provjerenim informacijama i savremenim naučnim istraživanjima domaćih i/ili međunarodnih autora. Podsticanjem i podržavanjem umrežavanja članova, stvaranjem prijateljskog okruženja i pružanjem podrške i izvan aktivnosti Udruženja njeguje se duh zajedništva i prijateljstva.

Članovi, zaposleni i volonteri posvećeni su zaštiti djece od svih oblika nasilja (fizičkog, psihološkog, emocionalnog, seksualnog), kao i od svakog oblika zanemarivanja, zlostavljanja, iskorišćavanja ili dječjeg rada.

VIZIJA: Odgovorno društvo u kojem se prepoznaju i zadovoljavaju potrebe roditelja, njihove djece i porodica.

MISIJA: Osnaženi, podržani i informisani roditelji koji ostvaruju svoja prava.

Udruženje Roditelji je 2017. godine, u saradnji sa kancelarijom UNICEF-a u Crnoj Gori i uz podršku Ministarstva rada i socijalnog staranja, pokrenulo **prvu nacionalnu besplatnu Roditeljsku SOS liniju.**

Nacionalna roditeljska linija pruža podršku roditeljima u usvajanju i primjeni savremenih principa pozitivnog roditeljstva, pomaže u prevenciji i smanjenju fizičkog kažnjavanja djece i nastoji da odgovori na pitanja svih zainteresovanih za oblast roditeljstva.

UVOD

Politika zaštite djece izrađena je radi zaštite i unapređenja prava djece, njihove zaštite od zlostavljanja i obezbjeđivanja odgovarajućih pristupa i metoda rada angažovanog osoblja koje djeluje u ovoj oblasti.

Glavni cilj je da se za sve zaposlene u Udruženju Roditelji i povezano osoblje utvrdi politika nulte tolerancije prema svakom obliku zlostavljanja i nasilja nad djecom i obezbijedi da pravila, procedure i odgovornosti budu jasno poznati unutar organizacije. Cilj je i uspostavljanje i održavanje bezbjednog okruženja, preduzimanjem odgovarajućih mjera, kako unutar organizacije tako i u zajednici u kojoj Udruženje djeluje, primjenom odgovarajućih postupaka rada, poštovanjem utvrđenih pravila, obezbjeđivanjem transparentnosti i preuzimanjem odgovornosti za sprovedene aktivnosti.

U tom smislu, od svih zaposlenih u Udruženju Roditelji i povezanog osoblja (saradnika, konsultanata, pripravnika i volontera povezanih sa Udruženjem ili angažovanih u njegovo ime) očekuje se da u svakom trenutku poštuju najviše standarde ličnog i profesionalnog ponašanja i pružaju humanitarnu pomoć i usluge na način koji poštuje i unapređuje prava korisnika i drugih ranjivih aktera u lokalnoj zajednici.

Definicije i oblici zlostavljanja

Definicije

- U okviru ove politike, pojam „zlostavljanje djece“ označava globalnu pojavu prisutnu u svim zemljama i društvima, koja obuhvata fizičko, emocionalno i seksualno nasilje, kao i zanemarivanje djece i adolescenata. Djeca i adolescenti mogu biti izloženi iskorišćavanju, nasilju, zlostavljanju i zanemarivanju u porodicama, organizacijama, institucijama, privatnom i javnom okruženju, u različitim okolnostima i od različitih lica, uključujući osoblje za podršku, pomoćno osoblje i delegate.
- Slično tome, pojam „zaštita djece“ odnosi se na standarde i smjernice osmišljene da zaštite djecu od namjernog ili nenamjernog nanošenja štete. U ovom kontekstu, označava obavezu Udruženja Roditelji da obezbijedi da njegovi zaposleni i povezano osoblje ne izlažu djecu riziku od zlostavljanja, kao i da nadležnim organima prijave svaku zabrinutost za bezbjednost djece u aktivnostima i programima koje sprovode.

Oblici zlostavljanja

- ***Fizičko zlostavljanje:*** Stvarna ili moguća fizička povreda koju nanosi druga osoba, odrasla ili dijete. Može obuhvatati udaranje, drmusanje, trovanje, gušenje i nanošenje opekotina. Fizička povreda može nastati i kada roditelj ili staratelj izmišlja simptome ili namjerno izaziva bolest kod djeteta.
- ***Seksualno zlostavljanje:*** Prisiljavanje ili navođenje djeteta na učešće u seksualnim aktivnostima koje ne razumije u potpunosti i za koje ima ograničenu mogućnost da dâ pristanak. To može obuhvatati, između ostalog, silovanje, oralni seks, penetraciju ili radnje bez penetracije, poput masturbacije, ljubljenja, trljanja i dodirivanja. Može uključivati i gledanje ili izradu seksualnih prikaza, prisustvovanje seksualnim aktivnostima i podsticanje djeteta na seksualno neprimjereno ponašanje.
- ***Seksualno iskorišćavanje djece:*** Oblik seksualnog zlostavljanja u kojem djeca učestvuju u bilo kojoj seksualnoj aktivnosti u zamjenu za novac, poklone, hranu, smještaj, naklonost, status ili bilo šta drugo što je potrebno njima ili njihovim porodicama. Obično podrazumijeva manipulaciju ili prinudu nad djetetom, što može uključivati vrbovanje, sticanje povjerenja i izlaganje drogama i alkoholu. Ovaj zlostavljački odnos između žrtve i počinioca odlikuje neravnoteža moći, uz ograničenu mogućnost izbora žrtve. To je oblik zlostavljanja koji i djeca i odrasli mogu pogrešno smatrati dobrovoljnim.
- ***Zanemarivanje i nemarno postupanje:*** Uzimajući u obzir kontekst, resurse i okolnosti, podrazumijevaju trajno neispunjavanje osnovnih fizičkih i/ili psiholoških potreba djeteta, što može ozbiljno narušiti njegov zdrav fizički, duhovni, moralni i mentalni razvoj. To uključuje propust da se dijete na odgovarajući način nadzire i zaštiti od povreda, kao i da mu se obezbijede odgovarajuća ishrana, smještaj i bezbjedni uslovi života i rada. Može obuhvatati i zanemarivanje tokom trudnoće usljed zloupotrebe droga ili alkohola, kao i zanemarivanje i zlostavljanje djece sa smetnjama u razvoju.
- ***Emocionalno zlostavljanje:*** Trajno emocionalno maltretiranje koje utiče na emocionalni razvoj djeteta. Obuhvata ograničavanje kretanja, omalovažavanje, ponižavanje, vršnjačko nasilje (uključujući digitalno), prijetnje, zastrašivanje, diskriminaciju, ismijavanje i druge nefizičke oblike neprijateljskog ili odbacujućeg postupanja.
- ***Komercijalno iskorišćavanje:*** Angažovanje djeteta u radu ili drugim aktivnostima u korist drugih, na štetu njegovog fizičkog ili mentalnog zdravlja, obrazovanja ili moralnog i socioemocionalnog razvoja. To uključuje, između ostalog, dječji rad.

Kodeks ponašanja

Udruženje Roditelji uložiće sve napore da uspostavi i održava bezbjedno okruženje bez zlostavljanja i nasilja nad djecom i preduzimaće odgovarajuće mjere u zajednicama u kojima djeluje, uključujući aktivnosti prevencije i reagovanja.

Zaposleni i povezano osoblje dužni su da se u svom radu pridržavaju Kodeksa ponašanja, koji obuhvata smjernice za rad sa djecom. Shodno tome, dužni su da:

- Prepoznaju i prijave zlostavljanje i iskorišćavanje djece i poznaju odredbe Politike zaštite djece Udruženja Roditelji, kao i nacionalne i međunarodne propise o pravima djece;
- Pribave pisanu saglasnost za fotografisanje, snimanje i prikupljanje ličnih podataka o djeci, posebno vodeći računa o povjerljivosti ličnih podataka;
- Fotografije i video-sadržaje djece iz ranjivih grupa objavljuju samo u zamagljenom obliku, kako bi se spriječila identifikacija;
- Prema svakom djetetu postupaju jednako, bez diskriminacije, posramljivanja, ponižavanja ili omalovažavanja;
- Održavaju visoke standarde profesionalnog ponašanja i redovno učestvuju u obukama i dodatnim edukacijama;
- Budu svjesni visokorizičnih situacija među vršnjacima i mogućnosti vršnjačkog zlostavljanja;
- Obezbijede podsticajno okruženje za razvoj djece, poštuju i podstiču njihove stavove;
- Učestvuju u izradi mjera za zaštitu mlađe i ranjive djece od zlostavljanja;
- Izbjegavaju postupke i ponašanja koji bi se mogli protumačiti kao loša praksa ili moguće zlostavljanje;
- Ne podstiču neprimjereno ponašanje, poštuju privatnost djeteta i ni pod kojim okolnostima ne ugrožavaju njegovu bezbjednost niti ga izlažu zlostavljanju ili iskorišćavanju;
- Ne tolerišu kršenje Kodeksa ponašanja od strane drugih zaposlenih, pripravnika, volontera i drugih lica.

Pravila izvještavanja:

- Prilikom davanja informacija zaposleni moraju poštovati anonimnost i dostojanstvo djece i roditelja.
- Zaposleni u Udruženju Roditelji i povezano osoblje dužni su da čuvaju povjerljivost informacija, pažljivo razmotre s kim ih dijele i obezbijede da njihovo dijeljenje ni na koji način ne ugrozi dijete.
- Svi zaposleni i povezano osoblje dužni su da potpišu izjavu o povjerljivosti, čime se značajno smanjuje rizik od zloupotrebe informacija i ugrožavanja korisnika.

Postupci zapošljavanja

Svi zaposleni u Udruženju Roditelji i povezano osoblje (pripravnici, volonteri, konsultanti i drugi) moraju poštovati pravila i ispunjavati potrebne uslove da bi bili ovlašćeni da djeluju u ime Udruženja.

Zaposleni i povezano osoblje angažuju se na osnovu jasno definisanih opisa poslova ili uloga, obavezujući se na poštovanje Politike zaštite djece Udruženja Roditelji i prihvatajući odgovornost za aktivnosti koje obavljaju u okviru svojih pozicija.

Važno je da razgovori za posao obuhvate temu zaštite djece, stavove kandidata o ovom pitanju i upoznavanje sa Politikom zaštite djece Udruženja, koja čini sastavni dio ugovora o radu.

Prilikom zapošljavanja kandidata koji će neposredno raditi sa djecom, Udruženje će Ministarstvu pravde podnijeti i zahtjev za provjeru u registru počinilaca krivičnih djela protiv polne slobode djece.

Kandidati su dužni da dostave izvod iz krivične i prekršajne evidencije u vezi sa krivičnim postupcima koji su u toku.

Edukacija i obuka

Udruženje Roditelji organizuje obavezne uvodne obuke za sve zaposlene i povezano osoblje, u skladu sa njihovim ulogama.

Obuka obuhvata smjernice za ponašanje osoblja koje je u neposrednom kontaktu sa djecom, kao i uputstva o tome koje informacije o djeci smiju, a koje ne smiju biti podijeljene. Cilj je i da osoblje prepozna izvore podrške za djecu i njihove porodice.

Pored toga, Udruženje najmanje tri puta godišnje organizuje obuke za volontere i stručne radnike, radi unapređenja rada sa korisnicima i usvajanja novih metoda i tehnika.

Postupci reagovanja

Svi članovi osoblja, volonteri i pripravnici treba da budu pažljivi prema znacima koji mogu ukazivati na to da je djetetu potrebna pomoć.

Vodeći princip je da je bezbjednost djeteta najviši prioritet; zato je potrebno reagovati odgovorno i blagovremeno i prijaviti svako ponašanje osoblja koje se prema ovoj politici smatra neprihvatljivim.

U takvim slučajevima Udruženje Roditelji pokreće istražni postupak i bez odlaganja sprovodi odgovarajuću istragu o mogućem zlostavljanju ili iskorišćavanju djeteta od strane zaposlenog ili člana povezanog osoblja i kontaktira nadležne istražne organe, posebno ako je počinilac povezan sa drugom institucijom ili organizacijom.

Ako nakon odgovarajuće istrage postoje dokazi koji potkrepljuju navode o zlostavljanju ili iskorišćavanju djeteta, slučajevi mogu biti upućeni nacionalnim organima radi krivičnog gonjenja.

Praćenje i evaluacija

Udruženje Roditelji redovno će pratiti primjenu svoje Politike zaštite djece. Praćenje i evaluacija sprovodiće se provjerom primjene standarda iz Politike zaštite djece i djelotvornosti mjera zaštite.

To će se vršiti anketiranjem osoblja, volontera i pripravnika o poštovanju standarda, njihovoj djelotvornosti i potrebnim unapređenjima.

Ugovori o saradnji

Svi ugovori i sporazumi o partnerstvu Udruženja Roditelji sadrže standardnu klauzulu kojom se od izvođača, dobavljača, konsultanata i podizvođača zahtijeva da se obavežu na poštovanje Politike zaštite djece Udruženja Roditelji i preduzimaju odgovarajuće preventivne mjere i mjere reagovanja.

Ako ova lica ili subjekti ne preduzmu preventivne mjere ili korektivne radnje kada je to potrebno, to predstavlja osnov za raskid svakog sporazuma o saradnji.